

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildepastor, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF december 2024

Tradities Noord-Brabantse
Schuttersgilden
is bijgeschreven in de Inventaris
Immaterieel Erfgoed Nederland

Jaargang 20, aflevering nr. 12
Redactie: Jos van de Ven
Berichten en/of reacties aan:
J. van de Ven, Buizerdstraat 2, 5735 HG, Aarle-Rixtel
Tel.: 0652462803
E-mail: nieuwsbrief@olvgilde.nl
Website: www.olvgilde.nl
Bijdragen aan dit nummer:
Redactie: Schutsgeld
Chris Arts: Column.
Jos Biemans: Uit het archief.
Redactie: Vrienden van het gilde
Redactie: Even lachen
Redactie: Puzzelmoment

Gildenbroeders, zusters, vrienden en overige belangstellenden.

Voor U ligt de nieuwsbrief december 2024. Het jaar loopt weer ten einde en ik denk dat we mogen stellen, het was een druk maar ook een prachtjaar. We zullen nog lang nagenieten van het gildefeest als hoogtepunt. En dan hebben we op de laatste ledenvergadering Guus Hollander onze stemmen mogen geven en hij werd met algemene stemmen gekozen, iets wat zelden voorkomt want we zijn altijd wel een

tegenstem gewend. We hebben er weer een begenadigde schutter bij. Guus welkom in ons midden. Verder wil Jelka, de vriendin van Stein Evers, ook haar steentje bijdragen en wordt vooralsnog vriend van het gilde maar wil wel graag meelopen. Ze zal voorlopig de functie van patroonheilige proberen uit te oefenen om op een later tijdstip volledig lid te worden. Ook een welkom voor Jelka. In deze nieuwsbrief de laatste column van Chris Arts. Het was altijd een feest om zijn bijdragen te lezen. Chris bedankt. Hopelijk komt er opvolging maar dat is afwachten. Verder heeft onze hoofdman het nieuwe reglement vermenigvuldigd en voor alle leden is een exemplaar beschikbaar. Rest ons nu nog om de statuten aan te passen i.v.m. de WBTR, een verplichting die in 2025 moet zijn afgerond maar daar hebben we de notaris voor nodig. Als dit is gebeurd zijn we weer up to date wat betreft de wet en regelgeving. De komende ledenvergadering is op donderdag 12 december i.v.m. pakjesavond op donderdag 5 december. De volgende nieuwsbrief verschijnt traditiegetrouw voor kerstmis met de laatste nieuwtjes van dit jaar.

Als u kopij heeft voor die nieuwsbrief dan graag op tijd inleveren.
Ik wens U veel leesplezier.
Jos van de Ven.

Activiteiten december 2024.

Gehele maand: schutsgeld ophalen

Maandag 02: Ontvangst nieuwe burgemeester Laarbeek, Lianne van der Aa.
Woensdag 04: Schietwedstrijd senioren “Jan van Doorenpaviljoen”.

Donderdag 12: Ledenvergadering, “Jan van Doorenpaviljoen”. (i.v.m. pakjesavond)

Donderdag 05: Surpriseavond.

Zaterdag 14: Receptie Prins Carnaval.
21/12 t/m 05/01 Kerstvakantie

Verjaardagen in december.

Deze maand zijn er 2 Gildebroeders jarig.
07 december: Sjoerd Schat
24 december: Toon Pennings.
Proficiat en een fijne dag toegewenst.

Schutsgeld, (redactie)

Zoals U reeds hebt kunnen lezen wordt in de maand december de donateursactie gehouden door onze gildenbroeders. Dit is een oude traditie die ons gilde in staat moet stellen mede de grote kosten voor

Aan: Leden, Beschermeer, Erebroeders, Gildepastor, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF december 2024

uniformen, materialen en vooral niet vergeten het “Jan van Doorenpaviljoen” te dekken. De rondgang betekent voor onze gildenbroeders ook weer een aanslag op hun toch al schaarse vrije tijd. De rondgang is ook niet vrijblijvend. In principe is **iedere** gildenbroeder verplicht om hieraan deel te nemen.

Voor onze vrienden.

Onze collectanten gaan langs iedere deur in Aarle-Rixtel en ook onze vrienden worden niet overgeslagen. Sommigen onder de vrienden stellen het niet op prijs dat naast hun lidmaatschap ook nog langs de deur wordt gegaan. Uiteraard hebben we hier alle begrip voor. In de meeste gevallen is dit echter niet te voorkomen en van onze kant vragen we hier ook Uw begrip. U bent absoluut tot niets verplicht. Nogmaals onze excuses als U last ondervindt van onze actie.

Patroonsdag en intocht Sinterklaas.

(redactie)

Zondag 17 november was de traditionele patroonsdag met bijbehorende brunch.

Om 09:00 uur werd er verzameld bij de Couwenbergh die al vroeg de deuren los had voor ons gilde.

Vervolgens werd er om 09:30 uur deelgenomen aan de een viering in de kerk.

Deze viering werd voorgegaan door pastoor Anthony, die in korte tijd behoorlijk vooruitgegaan is met de Nederlandse taal. Het valt ook niet mee om vanuit het verre India hier als pastoor te functioneren. Vroeger waren de rollen omgedraaid en gingen onze priesters in verre landen het Christendom uitdragen wat tegenwoordig niet meer lukt.

Na de viering mochten we genieten van een heerlijke brunch verzorgd door Jantine de Jong en aangeboden door onze beschermheer en zijn echtgenote Maaïke. Ze werden hiervoor bedankt door onze Koning en hoofdman met een lekkere fles wijn en een bloemetje dat was verzorgd door Jelka. Na de brunch was het tijd om te vertrekken naar de Havenweg om de Sint te verwelkomen. Het was op de heenweg behoorlijk nat en winderig. Rik had het behoorlijk te verduren met de gildevlag. Hoewel we wat later dan afgesproken arriveerden had de Sint toch nog wat tijd nodig om zich aan het klimaat aan te passen en alle kinderen welkom te heten. Onder onze begeleiding, Sint Margaretha en Harmonie de Goede Hoop is de Goedheiligman naar de Dreef gebracht waar hij de kinderen een onvergetelijke middag zou bezorgen.

Bij terugkomst in de Couwenbergh werd er namens de schut nog een consumptie aangeboden en kon iedereen weer tevreden huiswaarts.

Column door Chris Arts

Lucas Gassel van Helmont.

Dit keer een ander soort verhaal, dichter bij huis, althans voor de meeste leden van de schut uit Aarle.

Ik kreeg met de receptie, toen ik 60 jaar lid was, naast felicitaties, diverse flessen wijn en bier, een kaars en onderscheidingen, ook een boek. Een boek over de schilder Lucas Gassel van Helmont. Pittig om te lezen, maar de vele foto's van schilderijen en tekeningen van hem en zijn tijdgenoten die het boek illustreren, maken het boek interessant om ter hand te nemen. In deze rubriek een korte impressie.

Lucas Gassel van Helmont is geboren in Deurne omstreeks 1488 en in Brussel gestorven tussen 1568-1569. Men nam het destijds niet zo spits met registraties van geboortedag en sterfdag. Hij is een nazaat van de eeuwenoude Helmondse familie Van Gastel en komt ook voor onder de namen

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildepastor, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF december 2024

Lucas Gassel van Belmont of Lucas van Belmont.

Bij het kunstminnende publiek uit de 16^e, 17^e en 18^e eeuw stond Gassel bekend als meester van de Nederlandse landschapsschilderkunst. Hij had een duidelijke voorkeur voor het natuurlijke en weidse landschap, waarbij zijn kundigheid op het gebied van dieptewerking, detaillering en kleurgebruik ten opzichte van zijn tijdgenoten opviel. Op de voorgrond van zijn landschappen plaatste hij dikwijls scènes uit Bijbelse geschriften of de klassieke oudheid.

Men neemt aan dat Gassel de grondbeginselen van het schildersvak van zijn vader heeft geleerd en dat hij vlak na de afhandeling van de nalatenschap van zijn vader, naar Antwerpen is vertrokken. Veel van zijn werken schilderde hij in Antwerpen en Brussel, destijds de cultuursteden van Noord-Europa. Waarschijnlijk heeft Gassel ook een reis naar Italië gemaakt om zich op de hoogte te stellen van de werken van beroemde kunstschilders. Klassieke gebouwen die hij schilderde wijzen daarop.

Er zijn in de loop van de tijd veel 16^e-eeuwse werken verloren gegaan. Ook van Lucas

Gassel. Desondanks zijn er 23 gesigeneerde werken (schilderijen, tekeningen en etsen) van hem bekend. Daarnaast zijn 71 werken aan hem toegeschreven, waarvan 36 die hij waarschijnlijk zelf heeft gemaakt, drie in samenwerking met anderen en 32 met het predicaat 'leerling van Gassel', 'uit de werkplaats van Gassel' of 'uit de omgeving van Gassel'.

Gezien de kleding – de baret en de gladde lakense mantel met bontkraag – kan worden aangenomen dat hij in 1529 reeds een niet onbemiddelde meester-schilder was. Zijn latere jaren in Brussel zijn het meest vruchtbaar geweest en daar groeide hij ook uit tot een van de grootste kunstschilders van de 16^e eeuw. Het eerste gesigeneerde en gedateerde werk van Gassel is Landschap met de genezing van de lamme uit 1538. Zijn laatste werk is de tekening Abraham en de drie engelen uit 1568, waarbij opviel dat de perspectieflijnen schuin naar boven lopen, terwijl wij als beschouwer op een verhoging lijken te staan en frontaal naar het geheel kijken.

Werken van Lucas Gassel van Belmont bevinden zich in musea over de hele wereld, onder meer in Antwerpen, Brussel en

Helmond. In Helmond, Eindhoven, Rosmalen en 's-Hertogenbosch zijn straten naar hem vernoemd. In 2020 werd hij bij gelegenheid van de 450^e sterfdag groots herdacht. Chris.

Uit het archief. (Jos Biemans)

In de Helmondsche Courant van 27 september 1948 werd verslag gedaan van de eerste excursie die Heemkundige Kring 'Peelland' uit Helmond onder voorzitterschap van de in onze regio bekende Jac. Heeren hield. Heeren was onderwijzer (in Beek en Donk en Helmond), archivaris, conservator en geschiedschrijver, en medeoprichter van die heemkundige kring. Het gezelschap kwam via Stiphout in Aarle-Rixtel terecht. Kasteel Croy werd bezocht, waar Heeren zich behoorlijk kritisch toonde. Hij noemde het kasteel 'een wonder van 15^e-eeuwse architectuur, maar hopeloos bedorven door zijn huidige bestemming'. Het gezelschap werden de merkwaardigste vertrekken en de kapel met het mooie huisorgel getoond. Over aardige binnenpaadjes, beschenen door een heerlijk najaarszonnetje, ging het verder door het prachtige Brabantse landschap. Er werd stilgestaan bij het 'Hagelkruis' in de Aarlese

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildepastor, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF december 2024

akkers, dat een uniek monument uit de vroege middeleeuwen genoemd werd. Er werd herinnerd aan hetgeen de gemeente Aarle-Rixtel gedaan had om dit kruis voor vernieling te bewaren. Klaas van Gameren van de Aarlese Heemkundekring leidde het gezelschap vervolgens rond de meest merkwaardige punten uit ons aan historie rijke dorp, langs ‘hemel’, ‘hel’ en ‘vagevuur’, naar de plekken, waar de zeven kasteeltjes die Aarle eenmaal rijk was, gelegen hadden. Ten slotte werd de kapel van Onze Lieve Vrouw bezocht, waar rector Swinkels een toelichting gaf op de bouw van de kapel, op het miraculeuze beeldje van Onze Lieve Vrouw en op het kostbare drieluik. Hierna begaven de leden zich in een nuttig en gezellig samenzijn naar café Van Eupen, waar de plannen voor een eerstvolgende werkvergadering in oktober werden besproken en waar van gedachte gewisseld werd over allerlei heemkundige en historische wetenswaardigheden. Het gezelschap bleek ervan overtuigd te zijn geraakt dat onze naaste omgeving heel veel moois en merkwaardigs te zien kan geven, dat voor de grote massa onopgemerkt blijft. Zij vonden daarmee het bewijs geleverd van het grote belang van het bestaan van een heemkundekring.

Om alvast te noteren.

Donderdag 09 januari: Nieuwjaarsborrel op het “Jan van Doorenpaviljoen”. Vanaf 19:00 uur zijn de gildebroeders, zusters en vrienden welkom.

Vrienden van het Gilde. (redactie)

Zoals u kunt lezen trotseren we het weer in deze donkere dagen om toch de Sint af te halen aan de Havenweg waar hij met zijn boot ligt aangemeerd en op maandag 2 december moeten we alweer aan de bak om onze nieuwe burgemeester, Lianne van der Aa, te verwelkomen. E.e.a. staat te gebeuren in Lieshout en vanaf 18:15 uur moeten we present zijn. Het is een strak programma maar we hebben in ieder geval de gelegenheid om haar met een vendelgroet van de 5 Laarbeekse gilden te onthalen. Later op de avond zal ze in een buitengewone raadsvergadering worden geïnstalleerd. We zijn benieuwd hoe zij denkt de komende jaren Laarbeek te kunnen besturen.

Verder is de “Vriendendag” op zondag 4 mei 2025. U kunt deze datum alvast noteren in uw agenda.

De maand december staat in het teken van het “Schutsgeld” en de gildebroeders komen dan weer traditioneel aan de deur. U bent als vriend niets verplicht maar we kunnen niet

voorkomen dat ook bij onze vrienden wordt aangebeeld. Onze excuses hiervoor. En natuurlijk bent u welkom op vrijdag 9 januari op onze nieuwjaarsborrel in het “Jan van Doorenpaviljoen.

Jarige Vrienden in december.

02 december Toon Vogels.
06 december Jan Coolen.
11 december Hans van den Boomen.
15 december G. van den Bogaard.
15 december Hans van der Velden.
18 december Laurens Franssen.
20 december Erik van der Velden.
22 december Carinne van der Horst.
29 december Hendrik Groenhof
30 december Paul Geene.

Allen proficiat en een prettige verjaardag toegewenst.

Even lachen. (redactie)

In de tram.

Als een dame in de tram stapt, wil een heer opstaan. Ze zegt: Ach, blijft u toch zitten, ik ben helemaal niet moe, hoor. Even later hetzelfde ritueel, de man wil opstaan, maar de dame duwt hem met zachte hand weer op zijn plaats terug. Ze dringt erop aan dat hij blijft zitten, totdat hij bij de derde poging kwaad

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildepastor, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF december 2024

wordt: Hou toch ‘ns op met die onzin, door uw gedoe ben ik nu al twee haltes te ver gereden!

Overstappen

Bram rijdt in z'n auto op de Gooiseweg. Plotseling ziet hij z'n vriend Moos op een paard met daarachter een ongezadeld paard. "Waar ga je naar toe" vraagt Bram. "Ik ga naar Zwolle en nou eens niet met de trein", zegt Moos "Dat zie ik" zegt Bram," maar waarom heb je dan 2 paarden?" Moos kijkt naar Bram en zegt," Ik kan wel zien dat je weinig reist, om naar Zwolle te gaan moet je overstappen in Amersfoort"

Verkeerde trein

Er zit een klein kereltje in de trein. Tegenover hem zit een boom van een kerel. "Kunt u mij zeggen wanneer deze trein in Breukelen stopt?" vraagt het kleine mannetje. "Deze trein stopt helemaal niet in Breukelen", zegt die grote kerel: "Dit is de sneltrein naar Utrecht, die rijdt het station van Breukelen gewoon voorbij." "Lekker is dat", zegt het mannetje, "Ik heb een belangrijke afspraak in Breukelen. Die loop ik nou mooi mis." "Dat hoeft niet", zegt die grote kerel: "Bij het station van Breukelen wil ik je wel aan je kraag buiten het raampje houden, boven het

perron. Als jij dan zorgt dat je de snelheid van de trein krijgt, dan laat ik je los." "Zou u dat willen doen?" vraagt het mannetje. "Tuurlijk", zegt de kerel. Zo gezegd zo gedaan. De kerel houdt het mannetje uit het raam bij Breukelen, het mannetje loopt hard over het perron mee en wordt losgelaten. Als de grote kerel in Utrecht uitstapt, ziet hij daar ineens het kleine mannetje weer lopen. "Hè", zegt hij, "Ik had je in Breukelen toch uit de trein gelaten? Wat doe jij nou hier?" "Zal ik je vertellen", zegt het mannetje: "Ik loop in Breukelen over het perron lekker uit te lopen. Zit er in de laatste coupé een vent die denkt dat ik de trein moet halen. En die heeft me d'r weer ingetrokken."

Puzzelmoment. (redactie)

Sudoku

		8	9			7		
6	3	5			2			
	8			7				2
					6	9		
		6			8	4	5	
	1			8	9	3		5
		4		2				
	6		4		3			

		2				1	6	
			3					
	5		1		8	7		
	3					9	8	
		1	9					6
2								4
			6		3			
				5				9
		9	4	7		3		2